

tosť, jedině z toho důvodu, že rekurs, ač napadá rozvrhové usnesení jen pro nesprávné řešení otázky právní, navrhuje jeho zrušení a nařízení nového rozpočetního roku. Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by, pomina důvod, z něhož rekursu nevyhověl, znovu rozhodl o rekursu.

D ů v o d y:

Jak bylo již opětovně v rozhodnutích tohoto nejvyššího soudu vysloveno, není rekursní (dovolací) soud vázán na návrh stran v rekursu (v dovolacím rekursu), neboť §§ 514 a násl. čřs. nemají obdobného ustanovení jako §§ 462, 497 a 504 čřs. To platí i při rekursech a dovolacích rekursech proti rozvrhovému usnesení (§ 78 ex. ř., srovnej též § 233 ex. ř.). Dovolací rekurent v rekursu proti rozvrhovému usnesení navrhl zrušení usnesení a nařízení nového rozvrhu. Pokládali rekursní soud tento návrh za nevyhovující, ale změnu za místnou, nebylo závady, by nepřikročil ke změně napadeného usnesení. O jakou změnu by šlo, jest z vývodů rekursu zřejmo. Zamítnutí rekursu z důvodu, že návrh v rekursu na zrušení rozvrhového usnesení a na nařízení nového rozvrhu není na místě a že změna nebyla navržena, neobstojí a bylo se na dovolací rekurs usnésti, jak se stalo.

Čís. 9507.

Nastaly-li škodlivé výsledky zavinění jiné osoby postupně v různých časových dobách, jest posuzovati předpoklady promlčení ohledně každého škodlivého důsledku zvlášť. Promlčení nároků na náhradu škody podle § 1328 obč. zák. začíná odepréním splnění manželského slibu (nejpošléze pravoplatností odsuzujícího trestního rozsudku podle § 506 tr. zák.). Pro promlčení nároku na náhradu za sníženou naději na zaopatření z důvodu zmrhání jest bez významu později vzešlý nárok na náhradu pro snížení výdělečnosti následkem porodu.

(Rozh. ze dne 3. ledna 1930, Rv II 252/29.)

Žalovaný udržoval se žalobkyní v letech 1918 až 1922 důvěrný poměr, z něhož pošly dvě děti. Trestním rozsudkem byl žalovaný pravoplatně uznán vinným přestupkem podle § 506 tr. zák. pro svedení žalobkyně pod slibem manželství. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaném náhrady škody, tvrdíc, že od porodu dětí jest trvale churavá, čímž poklesla její výdělečná schopnost, a žádala jako náhradu škody z poklesu výdělečné schopnosti a na bolestném úhrnem 25.000 Kč, kromě toho pak náhradu 15.000 Kč za zmenšenou naději na zaopatření sňatkem. Procesní soud první stolice přisoudil žalobkyni celkem 25.000 Kč, použiv § 273 c. ř. s., a to za zmenšenou výdělečnost 10.000 Kč, bolestné 5.000 Kč a za zmenšenou naději na sňatek 10.000 Kč. Odvolací soud vyhověl odvolání žalovaného potud, že přisoudil žalobkyni jen 13.500 Kč. D ů v o d y: Odvolateli jest dáti za pravdu v otázce promlčení. Za promlčený jest

uznati především nárok na bolestné z důvodu obou porodů, k nimž došlo v roce 1921 a 1923, protože se případný nárok žalobkyně stal existentním a dospělým skutečností porodních bolestí. Stejně jest uznati za promlčení co do nároku na náhradu škody ze zmenšené naděje na sňatek, neboť také tento nárok vznikl žalobkyni již zmrháním, k němuž podle trestního rozsudku došlo již v letech 1918 až 1922. Mohla a měla tedy již tehdy možnost nárok ten uplatňovati, nejpozději mohla tak učiniti v čase trestního rozsudku, kdy již s obratem pro sebe příznivým nemohla počítati a ani nepočítala. Neučinila to, nechavši ještě i od trestního rozsudku uplynouti více než tři roky do podání žaloby civilní, v níž teprve nárok tento uplatňuje. Hledíc k nálezu a posudku lékařského znalce a podle § 273 c. ř. s. rozdělil odvolací soud částku přisouzenou na bolestném ve výši 5.000 Kč tak, že z ní připadá 1.500 Kč na bolesti porodní a zbytek 3.500 Kč na bolesti spojené s poklesnutím žaludku a jen tuto částku žalobkyni přiznal, považuje ji i jinak za přiměřenou utrpěným bolestem. Za přiměřenou (§ 273 c. ř. s.) uznal 10.000 Kč, jež přisouzeny byly žalobkyni pro zmenšenou výdělečnost.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobkyně.

D ů v o d y :

Žalobkyně napadá rozsudek z dovolacího důvodu čís. 4 § 503 c. ř. s., pokud jím odvolání žalovaného bylo částečně vyhověno a byl zamítnut žalobní nárok na bolestné za dva porody ve výši 1.500 Kč a na náhradu škody za zmařenou naději na zaopatření sňatkem ve výši 10.000 Kč z důvodu promlčení. Dovolání není v právu. Bezdůvodně vytýká dovolatelka, že prý odvolací soud nesprávně posuzoval každý jednotlivý nárok na odškodnění v otázce promlčení zvláště a nikoliv všechny nároky v souhrnu a že důsledkem toho dospěl k nesprávnému úsudku, že oba řečené nároky zanikly promlčením. Správnosti názoru odvolacího soudu nasvědčuje doslov § 1489 obč. zák., jehož se i dovolatelka dovolává. Právi-li se tam, že každá žaloba o odškodnění zaniká promlčením ve třech letech od doby, kdy se poškozenému škoda a osoba škůdcova staly známými, jest zřejmé, že tam, kde se vyskytly škodlivé výsledky zavinění jiné osoby postupně v různých časových dobách, jest posuzovati předpoklady promlčení ohledně každého uplatněného škodlivého důsledku zvlášť. V souzeném případě jde o nároky na náhradu škody podle § 1328 obč. zák. Promlčení těchto nároků počíná již odepřením splnění manželského slibu. Toto nesplnění v souzeném případě bylo jisté v den, kdy trestní rozsudek, kterým byl žalovaný odsouzen pro přestupek podle § 506 tr. z., nabyl moci práva, dne 6. března 1924. Náleželo proto žalobkyni, by podala žalobu o náhradu škod, které jí vznikly ze svedení žalovaným k mimomanželské souloži a z nedodržení slibu, nejpozději dne 6. března 1927. Jelikož žalobkyně podala žalobu teprve dne 13. března 1928, zanikly její nároky na náhradu škod, které jí z řečeného důvodu vznikly do 6. března 1924, tudíž zejména nárok na bolestné z obou porodů následkem soulože se žalovaným, které se staly dne 11. června

1921 a 11. května 1923. Pokud se týče nároku na náhradu škody za zmenšenou vyhlídku na zaopatření sňatkem, stala se tato škoda žalobkyni rovněž již známou dne 6. března 1924, kdy se pravoplatným odsouzením žalovaného stalo jistým, že žalovaný slib manželství nesplní, neboť skutečnost, že žalobkyně byla vinou žalovaného tehdy již matkou dvou nemanželských dětí, znamenala pro ni sníženou možnost zaopatřiti se sňatkem s jiným mužem. Nárok na náhradu škody zanikl tudíž promlčením rovněž již dne 6. března 1927, jelikož byl uplatněn žalobou teprve dne 13. března 1928. Dovolatelka ovšem uplatňuje, že se příčinou snížení její naděje na zaopatření sňatkem stal i žaludeční neduh, který, jak zjištěno, u ní nastal teprve v roce 1926 a je s porody v příčinné souvislosti a že se odvolací soud ocitá sám sebou v rozporu, odepíraje jí nárok na náhradu škody za sníženou naději na zaopatření sňatkem z důvodu zmrhání pro promlčení, kdežto její nárok na náhradu škody ze snížení její výdělečnosti následkem žaludečního neduhu uznal za nepromlčený a po právu jsoucí. Než dovolatelce nelze dáti za pravdu. Snížení řečené naděje z důvodu předcházejících porodů bylo, jak shora již uvedeno, žalobkyni známo dne 6. března 1924 a promlčecí lhůta ohledně nároku na náhradu škody z tohoto důvodu počala běžeti od tohoto dne. Dostavila-li se v roce 1926 nová příčina téže škody, žaludeční neduh jako další škodlivý důsledek porodů, nemohlo to míti vliv na další běh promlčecí lhůty ohledně nároku ze zmrhání. Nárok na náhradu škody ze snížení výdělečnosti žalobkyně následkem žaludečního neduhu, jest nárokem od nároku svrchu zmíněného odlišným, zakládaje se na jiné skutečnosti, a bylo jej co do promlčení posuzovati zvláště. Odvolací soud tudíž nárok žalobkyně na bolestné 1.500 Kč za porody a nárok na náhradu škody ze zmenšené naděje na zaopatření sňatkem právem zamítl z důvodu promlčení.

Čís. 9508.

Domáhá-li se rozloučený manžel výroku, že svatební smlouva zanikla, jde o určovací žalobu podle § 228 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 3. ledna 1930, Rv II 736/29.)

Manželství stran bylo pravoplatně rozloučeno z viny obou manželů. Žalobě manžela proti manželce, by svatební smlouva byla prohlášena za zrušenou, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Žalobce domáhá se žalobou výroku, že se manželská smlouva prohlašuje za zrušenou. Nejde o žalobu na plnění, nýbrž o žalobu určovací, neboť žalobci podle jeho vlastního prohlášení při ústním jednání před soudem první stolice jde v tomto sporu jen o zjištění předpokladu pro nárok na náhradu škody; jež chce na základě pravoplatného rozsudku